

Uchwała nr IV/14/2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 21 stycznia 2026 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale Rady Gminy
Malczyce nr XXII/171/2025 z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Malczyce
na 2026 rok

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, z późn.zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Joanna Radziejka — przewodnicząca,
- 2) Ewa Pudło — członek,
- 3) Michał Bernaś — członek,

wyduje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale Rady Gminy Malczyce nr XXII/171/2025 z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Malczyce na 2026 rok.

Uzasadnienie

I. Zgodnie z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie uchwały budżetowej przedstawia opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego finansowania oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

Na podstawie danych zawartych w przedłożonej uchwale budżetowej na 2026 rok, Skład Orzekający ustalił, że:

W uchwale tej zaplanowano następujące wielkości:

- dochody ogółem w kwocie 52.214.936,30 zł, z tego: dochody bieżące w kwocie 36.322.987,10 zł i dochody majątkowe w kwocie 15.891.949,20 zł,
- wydatki ogółem w kwocie 53.868.402,08 zł, z tego: wydatki bieżące w kwocie 37.717.788,59 zł i wydatki majątkowe w kwocie 16.150.613,49 zł,
- deficyt budżetu w wysokości 1.653.465,78 zł,
- przychody ogółem w kwocie 2.755.000 zł,
- rozchody ogółem w kwocie 1.101.534,22 zł z tytułu spłat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych.

2. W § 2 ust. 1 uchwały wskazano, że źródłem finansowania deficytu będą przychody pochodzące z zaciąganych kredytów i pożyczek.

3. Dochody ze sprzedaży majątku w 2026 r. zaplanowano w wysokości 1,6 mln zł. W latach 2022, 2023, 2024 r. i 2025 r. (wg stanu na koniec III kwartału) dochody z ww. tytułu wykonano odpowiednio w wysokości 0,3 mln zł, 0,3 mln zł, 0,3 mln zł i 1,1 mln zł. Niezrealizowanie dochodów z tytułu sprzedaży majątku w planowanej wysokości spowoduje zwiększenie deficytu. Konieczne będzie ograniczenie planowanych wydatków lub zapewnienie innych źródeł ich finansowania, co może wiązać się z koniecznością zaciągnięcia nowych zobowiązań oraz wzrostem zadłużenia Gminy. Wskazuje się zatem na potrzebę bieżącego monitorowania realizacji planowanych w budżecie dochodów oraz poziomu zaciąganych przez Gminę zobowiązań.

4. Zaplanowane w uchwale wydatki bieżące (37.717.788,59 zł) przewyższają zaplanowane dochody bieżące (36.322.987,10 zł) o kwotę 1.394.801,49 zł, co oznacza niezachowanie realizacji, o której mowa

w art. 242 ust. 1 u.f.p., jednakże z uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej przedłożonej wraz uchwałą budżetową wynika, że w latach 2022-2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

5. Skład Orzekający zwraca uwagę, że z przedłożonej wraz z uchwałą budżetową, uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że zaciągnięcie zobowiązania stanowiącego źródło finansowania deficytu planowanego na 2026 rok spowoduje wzrost zadłużenia Gminy (z kwoty 9.486.534,22 zł do kwoty 11.140.000,00 zł). W kolejnych latach, tj. w okresie spłaty długu istotny wpływ na kształtowanie się dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia Gminy, o którym mowa w art. 243 u.f.p., będzie miała realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w prognozowanych w uchwale wielkościach. Założono, że w latach 2027-2037 osiągane będą nadwyżki operacyjne w wysokości od 1,6 mln zł do 2,4 mln zł, przy planowanym na 2026 deficycie operacyjnym w wysokości 1,4 mln zł i przewidywanym wykonaniu w 2025 r. deficytu operacyjnego w wysokości 0,4 zł. Prognozowanie takich wartości nadwyżek wynika m.in. z przyjęcia założenia, że w 2027 roku dochody bieżące będą wyższe od dochodów bieżących planowanych na 2026 rok o 6,6% natomiast wydatki bieżące w 2027 będą niższe od wydatków bieżących planowanych na 2026 o 1,8%. W objaśnieniach do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wskazano, że „Władze Gminy Malczyce przewidują znaczące oszczędności w budżecie na 2027 r. W tym celu konieczne będzie podjęcie szeregu działań oszczędnościowych w 2026 roku, których efekty finansowe będą widoczne w kolejnym roku. Władze zamierzają szukać oszczędności w zakresie oświaty i promocji, dotacji i wydatków pozostających poza podstawowymi obowiązkami samorządu oraz innych obszarów, które zostaną określone na podstawie wnikliwej analizy struktury wydatków w trakcie roku budżetowego”, nie odniesiono się przy tym szczegółowo do przyjętego poziomu wzrostu dochodów bieżących.

Podkreślić należy, że przy tak przyjętych założeniach w roku 2030 dopuszczalny wskaźnikiem spłaty jest tylko nieznacznie wyższy od relacji spłat zobowiązań do dochodów. Różnica ta wynosi 0,50 punktu procentowego (dalej jako „p.p.”). W roku 2028 i 2029 oraz w latach 2031-2033 różnica ta kształtuje się na poziomie od 1,2% do 1,5% p.p.

Nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w poszczególnych latach mogą zatem spowodować obniżenie dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia a w konsekwencji niezachowanie przez Gminę relacji wynikającej z art. 243 u.f.p. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową. Nieosiągnięcie prognozowanych wartości może skutkować przekroczeniem dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia Gminy i brakiem możliwości uchwalenia budżetu na kolejne lata.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Joanna Radziej